

Aika: 26.6.2019 klo 9.00-10.50

Paikka: Tampereen kaupunkiseutu, kokoushuone Valimo, Kelloportinkatu 1 B

Osallistujat:

jäsenet:

Lyly Lauri, pj.

Jarva Marko, 1. vpj.

~~Paalanen Piila 2. vpj.~~

Aaltonen Mikko

~~Heinämäki Anna Kaisa~~

Ikonen Anna-Kaisa 78-84 §

Jakara Riitta

Lahikainen Stiina

Luojus Katja

Niemi Veijo 78-84 §

Ollila Riitta

Sasi Ilkka

Uusi-Erkkilä Pertti

varajäsenet:

~~Loukaskorpi Johanna~~

~~Lanne Janika~~

~~Peurala Johanna~~

~~Torkkola Sinikka~~

~~Stenhäll Jaakko~~

~~Tulonen Irja~~

~~Viljanen Jussi~~

~~Törhönen Marko~~

~~Sorsa Minna~~

~~Liuha Tuukka~~

~~Sirniö Ilpo~~

~~Jäntti Aleksi~~

~~Lumia Mervi~~

Muut osallistujat:

Nurminen Päivi

Pohjonen Juhani

Yli-Rajala Juha

seutujohtaja, esittelijä, TKS

seutusihteerin sihteeri, TKS

kuntajohtajakokouksen pj., Tampere

Kutsuttu kokoukseen:

Kuusela Kaisu

seutusuunnittelupäällikkö § 83-84

Lauri Lyly
puheenjohtaja

Juhani Pohjonen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä ____/____2019

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Mikko Aaltonen

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän toimisto

____/____2019

Todistaa

Juhani Pohjonen

Käsiteltävät asiat:

78 § KOKOUKSEN AVAUS	4
79 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	5
80 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA	6
81 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	7
82 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT	8
83 § MAL3 -SEURANTARAPORTTI VUODELTA 2018	11
84 § ASUNTOPOLIITTINEN KESKUSTELU	13
85 § HALLITUSOHJELMA-ANALYYSI JA KAUPUNKISEUDUN EDUNVALVONTAKOHEET	16
86 § KUNTAYHTYMÄN TALOUSARVIOARAAMI VUODELLE 2020	18
87 § LIITTYMINEN MONETRA PIRKANMAA OY:N JÄSENEKSI	22
88 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT	23
89 § SEURAAVAT KOKOUKSET	24
90 § MUUT ASIAT	24
91 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	24

78 § KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja Lyly avasi kokouksen klo 9.00.

79 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä viimeistään 7 päivää ennen kokousta. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään toimitelimen päättämällä tavalla jäsenille, henkilökohtaisille varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus ko. kokouksessa.

Seutuhallitus ja muut toimitelimet ovat päätösvaltaisia, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouksen esityslista on toimitettu sähköisenä 19.6.2019.

Seutuhallitus 26.6.2019

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

80 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA

Pöytäkirjan laatii puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjantarkastaja on valittu aakkosjärjestyksessä seutuhallituksen varsinaisten jäsenten joukosta.

Seutuhallitus 26.6.2019

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa on Mikko Aaltonen.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

81 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Esityslista on postitettu 19.6.2019.

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 26.6.2019

Puheenjohtaja Lyly:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

82 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutuhallituksen **edellisen kokouksen 29.5.** toimeenpano

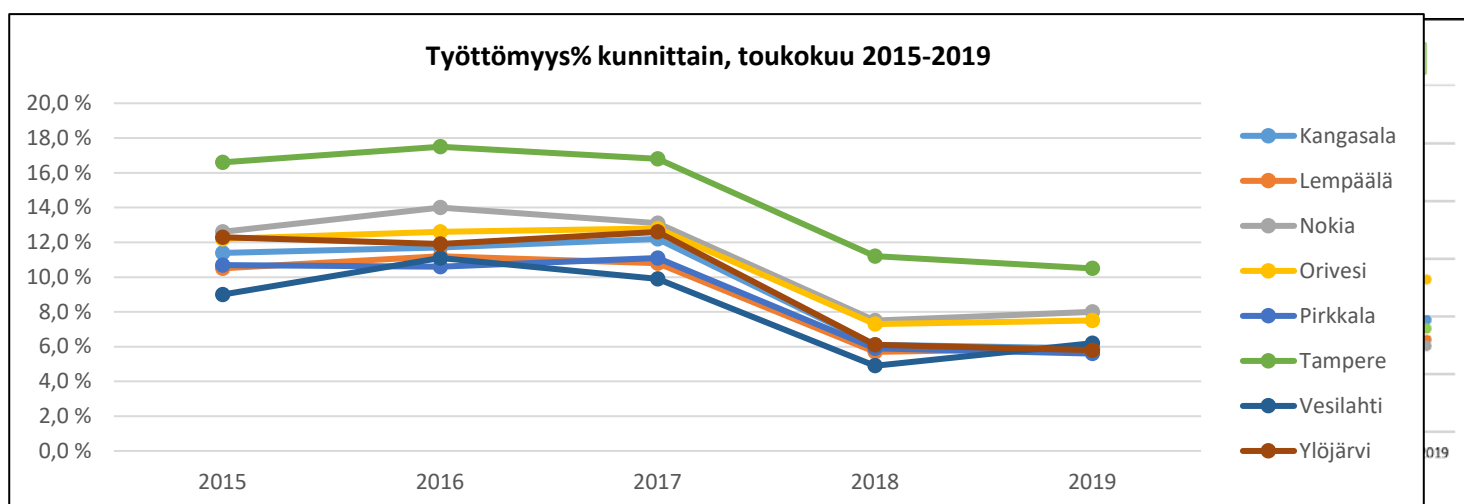
ASIA	TOIMEENPANO
MAL4-sopimus, tilannekatsaus	Valmisteluryhmä jatkaa sopimuksen luonnostelua. Seuraava neuvottelu valtio-osapuolen kanssa on 4.9., johon valmistellaan yksityiskohtaisempi sopimusluonnos. Käsitellyssä seutuhallituksessa elokuussa.
Osallistuminen henkilöliikennetutkimukseen 2021	Ilmoitus periaatteellisesta osallistumisesta on lähetetty Tarficomille.
Seudulliset pysäköintiperiaatteet, loppuraportti	Lähetty jäsenkuntiin omassa suunnittelussa hyödynnettäväksi.
Pääradan junaliikenteen opeointiselvitys yhteysväillä Helsinki-Tampere	Materiaalia hyödynnetään edunvalvonnassa
Hyvinvointiympäristön kehittämisohjelman 2017-2020 toteutuminen	Ohjelma etenee hyvin. HYPÄ- ja INFRA-työryhmät jatkavat toteuttamista. Ohjelma huomioidaan vuosittain toiminnallisissa tavoitteissa.
Koulujen työ- ja loma-aika -projekti Tampereen lyseon lukion kanssa	Valtakunnallinen keskustelu jatkuu. Mm. TEM valmistelee omaa laajaa selvitystä asiasta.
Seutustrategian toteutumisen seuranta vuodelta 2018	Seutustrategian päivittämisen ohjelmointi on valmistelussa.
Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän seutuhallituksen jäsenten vaali toimikaudelle 1.8.2019-31.7.2021	Yhtymäkokouksen päätös selostetaan kokouksessa.
Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän tarkastuslautakunnan jäsenten vaali toimikaudelle 1.8.2019-31.7.2021	Yhtymäkokouksen päätös selostetaan kokouksessa.

Yhtymäkokous oli 19.6.2019.

	Väkiluku, 31.12.201 8	Väkiluku (en- nakko) 31.5.201 9	Muu- tos, tammi- touko 2019	Muu- tos%, tammi- touko 2019	Muu- tos, tammi- touko 2018	Työttö- myys%, touko- kuu 2019	Työttö- myys%, 31.12.201 8	Työttö- myys%, touko- kuu 2018
Kangasala	31 676	31 845	169	0,5 %	70	5,9	7,0	6,1
Lempäälä	23 206	23 266	60	0,3 %	108	5,9	6,0	5,7
Nokia	33 527	33 729	202	0,6 %	147	8,0	7,7	7,5
Orivesi	9 221	9 214	-7	-0,1 %	-32	7,5	9,2	7,3
Pirkkala	19 368	19 488	120	0,6 %	24	5,6	6,0	5,9
Tampere	235 239	235 567	328	0,1 %	578	10,5	11,2	11,2
Vesilahti	4 393	4 399	6	0,1 %	-1	6,2	6,4	4,9
Ylöjärvi	32 983	33 068	85	0,3 %	138	5,8	6,7	6,1
Kaupunki- seutu	389 613	390 576	963	0,2 %	1 032	8,9	9,5	9,3
Kehyskunnat	154 374	155 009	635	0,4 %	454	6,4	6,9	6,3
Turun seutu	349 374	349 602	228	0,1 %	329	8,2	9,6	9,1
Helsingin seutu	1 491 854	1 499 553	7 699	0,5 %	8 021	8,0	8,5	8,4
Oulun seutu	260 227	260 579	352	0,1 %	405	10,3	11,4	10,9
Pirkanmaa	515 095	515 612	517	0,1 %	691	8,5	9,3	8,8
Suomi	5 517 919	5 519 586	1 667	0,0 %	1 867	8,6	9,7	9,2

TKS: 5/2019 väestö ja työttömyys

Seutuhallitus 26.6.2019

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä asiat tiedoksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

83 § MAL3 -SEURANTARAPORTTI VUODELTA 2018

Seutusuunnittelupäällikkö Kuusela, liikennejärjestelmäpäällikkö Touru:

MAL3-sopimus allekirjoitettiin kuntien ja valtion välillä kesäkuussa 2016. Sopimus sisältää 27 sopimuskohtaa, joiden pohjalta on laadittu osapuolten hyväksymä vastuunjako- ja ohjelmointitaulukko. Vuoden 2018 seuranta on tehty vastuunjakotaulukon mukaisesti.

MAL3-sopimuksen seurantakokous vuoden 2018 osalta on pidetty tulevan MAL-sopimuksen neuvottelujen yhteydessä 23.5.2019. Tarkoituksena on luoda yhteenveto kuluvaan MAL-kauteen niiltä osin, kun se tiedonkeruun puitteissa on mahdollista.

Maankäyttö ja asuminen -työryhmä (Masto) ja liikennejärjestelmätyöryhmä (Lj) ovat omalta osaltaan käsitelleet MAL-seurantaraportin luonnosta vuoden 2018 toteuman osalta kokouksessaan 2.5.2019. Seututoimisto on vastannut raporttiluonnoksen kokoamisesta. Tietojen toimitamisesta ovat vastanneet kunnat ja muut sopijaosapuolet siltä osin kun tietoja ei ole saatu kerättyä automaattisesti.

Tiivistelmä sopimuksen seurannasta

Pääosa vuodelle 2018 ohjelmoiduista maankäytön ja asumisen toimenpiteistä on toteutunut tavoitellusti. Huomioina MAL-kaudesta nousevat:

1. Kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon tasaisuus seudun eri osissa,
2. Asuntorakentamisalueiden luovutus valtiolta kunnille sekä
3. Yleiskaavoitus seudun länsiosissa.

Kestävän liikkumisen edellytykset ovat sopimuskaudella parantuneet: Liityntäpysäköintiin, joukkoliikenteeseen ja kävelyyn sekä pyöräilyyn liittyvät infrahankkeet edistyvät seudulla. Kuitenkaan kaikkien suunniteltujen MAL-hankkeiden toteuttaminen ei ole mahdollista nousseiden kustannuksen ja valtion osallistumisedellytysten vuoksi. Hankkeita on priorisoitu seutuyhteistyössä.

Digitalisaation, teknologiaratkaisuiden ja liikkumisenpalveluiden seudullisen ja järjestelmätason toimenpiteiden kirkastamista ja jalkauttamista tulee parantaa.

Junaliikenteen kehittämiseksi on tehty monipuolisia toimia, mutta isoa kuvaa ja etenemisjärjestystä tulee selkeyttää. Lähijunaliikenteen kehittämiseksi valmisteltiin loppuvuodesta nopealla tahdilla aluejunaliikenteen pilotti. Tampere-Riihimäki tarveselvitys on valmis ja pääradan ope-
rointia koskeva selvitys on käynnistetty. Pääradan kehittämiseksi vuo-

den 2019 budjettiin on sisällytetty suunnittelun käynnistämisraha. Lisäksi on valmisteltu radan kehittämistä hankeyhtiömallilla. Maakunta-uudistukseen liittyen alueilla on pohdittu, mikä taho ottaa joukkoliikennetehtävät hoitaakseen. Monet juna- ja joukkoliikenteeseen liittyvät teemat ovat edenneet tästä vuonna 2019.

Seutusihteeri Pohjonen 18.6.2019

MAL3-seurantaraportin luonnosta käsiteltiin valtio-osapuolen kanssa kokouksessa 23.5.2019. Valtio-osapuolen kommentit on otettu huomioon raportin viimeistelyssä. Kokouksessa valtio-osapuoli totesi, että MAL-sopimus on etenemässä pääosin tavoitteiden mukaisesti.

Seutusuunnittelupäällikkö Kaisu Kuusela selostaa asiaa kokouksessa.

Liite.

- MAL3- seurantaraportti vuodelta 2018.

Seutuhallitus 26.6.2019

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää omalta osaltaan

hyväksyä liitteen mukaisen MAL3-sopimuksen seurantaraportin ja

lähettää sen jäsenkuntien kunnanhallitusten käsiteltäväksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

jäsenkunnat

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

84 § ASUNTOPOLIITTINEN KESKUSTELU

Seutusuunnittelupäällikkö Kuusela:

Yhtenä Maankäyttö ja asuminen -työryhmän vuoden 2019 toiminnallisista tavoitteista oli käydä asuntopoliittinen keskustelu tulevan MAL-sopimuskierroksen tueksi.

Asuntopoliittinen keskustelu järjestettiin 5.4.2019 ja tilaisuuteen osallistuivat Maston lisäksi kuntajohtajat. Tilaisuutta alustivat Jussi Välimäki (TKS), Timo Kauppinen (THL) ja Juhani Pohjonen (TKS). Paikalla olivat myös edustajat ARA:sta ja Ympäristöministeriöstä.

Työpajassa muodostettiin näkemystä asumisen laatuun, kohtuuhintaisen ja laadukkaan asumisen rahoitukseen, kuntien yhteisvastuuseen asuntopoliitikassa sekä maapolitiikkaan ja tontinluovutusohjelmiin. Tavoitteena oli, että keskustelujen tuloksia voidaan soveltaa MAL4-sopimuksessa sekä muussa seutuyhteistyössä.

1. Tiivistelmä alustuksista ja muusta tausta-aineistosta

Seudun vuokramarkkinoiden kartoittamiseksi järjestettiin kohtuuhintaista vuokra-asuntotuotantoa tekevien rakennuttajien tapaaminen 15.3. Kaikilla tilaisuuteen osallistuneilla rakennuttajilla vuokrattavien kohteiden käyttöasteet ovat korkeat, 98 % tai enemmän. Valmistuviin kohteisiin hakemuksia tulee 8-12 kertainen määrä tarjolla olevaa asuntoa kohti.

Rakennuttajien mukaan asuntopoliikkaan toivotaan nykyistä ennakkoivampaa otetta, jonka pohjana voisivat olla rakennuttajilta saatava tieto kysynnästä ja kuntien omat suunnitteet viiden tai kymmenen vuoden päähän. Tästä voisi laatia selkeän paperin, jossa seudun kunnat sopisivat sekä rakennuttajien että valtion suuntaan asuntotuotannosta.

Asuntopoliittisessa tilannekuvassa nousivat esiin asuntotuotannon vahva keskittyminen seudun keskeisille sijainneille, uudistuotannon kerrostalovaltaisuus sekä valmistuvien asuntojen pieni keskikoko. Iso osa uudisasunnoista on vuokrattu nuorille aikuisille.

Seudun kuntien välisessä muutossa tyypillistä oli, että Tampere saa matalan tuloluokan väestöä ja kehyskunnat työssäkäyvää väestöä. Kuitenkin asuntojen hinnat ovat nousseet etenkin Tampereen keskustassa ja sen lähialueilla ja tiiviissä taajamassa. Seudun ulkovyöhykkeillä hinnat ovat jopa laskeneet.

Segregaatiokehitystä tarkastelevassa esityksessä todettiin, ettei Tampereen seudulle ole muutamasta havaittavasta köyhyystaskusta huolimatta toistaiseksi syntynyt merkittävää eriytymiskehitystä.

2. Keskustelun johtopäätökset ja kommentit seutuyhteistyön näkökulmasta

Keskustelu tuotti aihioita sekä lyhyen että pitkän aikajänteen kehittämiseen ja kuntien keskinäisen yhteistyön syventämiseen. Ohessa on listattuna toimenpiteet ja niiden perässä kommentit seutuyhteistyön mahdollisista sisällöistä kussakin teemassa:

Tietotuotanto, asuinalueiden seuranta:

-> yhdyskuntarakenteen kehitys, segregaatiokehitys, energiatehokkuus

Asuntopoliittisen ohjelman päivittäminen 2 teemaa:

Kehittyvät alueet (jl-investoinnit) -> seudullinen yhteismitallisuus
Ei-kehittyvät alueet -> alueiden monipuolisen profiloinnin tärkeys

Hallinnon välineiden kehittäminen ja tarkentaminen:

maanhankinnasta tontinluovutukseen -> seudullisten periaatteiden ja huomioitavien kriteerien tarve tontinluovutusohjelmiin

Laadun määrittäminen eri kulmista ja mittakaavoissa

-> seudullinen tasalaatuisuus laadussa

Asuntopoliittisen ohjelman aluerajausten mukaiset rahoitusmallit, laatuun liittyvät kokeilut

-> kokeilujen tasapuolisuus seudullisesti

Eri tukimuotojen (ASO, lyhyt ja pitkä korkotuki, takauslainat jne.) sekä alueellisen sijoittumisen (joukkoliikenneväyhykkeet, keskustat) sisällyttäminen sopimuksiin sekä monimuotoisempien ratkaisujen toteuttaminen (esim. hybriditalot, kohtuuhintainen omistusasuminen).

-> MAL4 –sopimuksen kirjaukset

Monimuotoinen asuminen sekä kohtuuhintaisen asumisen rahoitusmallit nousivat keskustelussa vahvasti esiin. Asumisen kokeilut: sekarahoitteiset kohteet, taloyhtiöiden kanssa tehtävä täydennysrakentaminen ja kilpailutettu omistusasuminen voisivat sopia sovellettaviksi MAL4-suunnittelupajoissa esiin nostettuihin kehittämissuunnitelmissa.

MAL-sopimukseen kirjattavista kohtuuhintaisen asuntotuotannon rahoitusmalleista esillä ovat olleet ainakin lyhyt ja pitkä korkotuki, ASO, ARAVA ja kuntien oma kohtuuhintainen asuntotuotanto.

Suunnittelun jäsentäminen vyöhykkeisiin ja mittakaavoihin on toimiva väline seudullisten tavoitteiden tarkoituksenmukaiseen jalkauttamiseen. Menetelmää on sovellettu myös muussa MAL-suunnittelussa ja sen on sovellettavissa myös Rakennesuunnitelmatyössä. Kehikoista voisi olla malleiksi myös Maankäyttö- ja rakennuslain uudistukseen seutasoisen suunnittelun välineinä etenkin jos suunnittelu edelleen nojaa kuntien väliseen sopimiseen.

Asuntopoliittisen keskustelun käsittely Mastossa 2.5.

Masto käsitteli asuntopoliittisen keskustelun tulosta kokouksessaan 2.5.2019. Keskustelun johtopäätöksenä todettiin, että kuntien tonttivarannosta on mahdollista löytää kohteita uudenlaisia rahoitusmalleja soveltavalle asuntotuotannolle. Uudenlaiset asumisen mallit voivat edellyttää kaavoitusta, mutta yllä kuvatut kokeilut rahoitusmalleilla voidaan aloittaa jo tällä MAL-sopimuskaudella. Kuntien keskinäistä yhteistyötä voidaan tehdä toimijoiden löytämiseksi hybridirakentamisen pilotteihin. Kokeiluissa olisi hyvä huomioida lapsiperheiden tarpeet.

Seudullinen asuntopoliittikka on päivittämisen tarpeessa. Tässä työssä on mahdollista huomioida kohtuuhintaista vuokra-asuntotuotantoa tarjoavien rakennuttajien esiin nostama ennakoiva malli, jossa asukashaastattelujen, asuntojen jonotustietojen ja ajantasaisen tilastotiedon kautta ohjelmoidaan kohtuuhintainen vuokra-asuntotuotanto tuleville vuosille.

Seutusuunnittelupäällikkö Kaisu Kuusela selostaa asiaa kokouksessa.

Seutuhallitus 26.6.2019

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi tiivistelmän 5.4. käydystä asuntopoliittisesta keskustelusta ja

että seudullisen asuntopoliittisen ohjelman päivitys käynnistetään 2020.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

85 § HALLITUSOHJELMA-ANALYYSI JA KAUPUNKISEUDUN EDUNVALVONTAKOHEET

Seutujohtaja Nurminen 18.6.2019

Tampereen kaupunkiseudun perussopimuksen mukaan kuntayhtymän tehtävä on mm. huolehtia jäsenkuntien yhteisestä edunvalvonnasta. Seutuhallitus on hyväksynyt alkuvuodesta 2019 mm. kaupunkiseudun hallitusohjelmatavoitteet

Edunvalvonnan muita käytännön toimia ovat MAL-neuvottelut sekä osallistuminen pirkanmaalaisten toimijoiden edunvalvontaryhmään ja yhteisiin kärkitavoitteisiin sekä kansanedustajien tapaaminen.

Pääministeri Rinteen hallitusohjelmaa on analysoitu seutuyhteistyön näkökulmasta. Päällimmäiset havainnot ovat:

1. Aluekehittämisen kirjo on laaja, kaupunkipolitiikka on osa sitä. Ohjelma ei tunnista erityistä suurkaupunki(seutu)politiikkaa.
2. MAL-teemat ovat näkyvästi mukana eri ilmiöissä ja vahvassa kytkökssä hiilineutraalisuus tavoitteeseen.
3. Kansalliseen asuntopolitiikkaan ja liikennejärjestelmäsuunnitteluun on tulossa pitkäjänteisyyttä ja liikenneinfra on hyvin esillä.
4. MAL-sopimusmenettely vahvistuu, ja laajenee mahdollisesti yli 100 000 asukkaan seuduille.
5. Hyvinvointipalveluissa, sote ja sivistys, mitoituksia ja subjektiivisia oikeuksia lisätään.
6. Sote-uudistus toteutetaan itsehallinnollisten maakuntien pohjalta.
7. Kuntien roolia työllisyyspalvelujen järjestäjänä vahvistetaan.

Kaupunkiseudun hallitusohjelmatavoitteisiin peilattuna huomionarvoista on, että metropolialue on saamassa erityisaseman, joka voi eriyttää Helsingin ja Tampereen kehitystä. Myös Tampere-Pirkkala –lentoterminalin kehittämiseen on syytä kiinnittää edunvalvonnassa huomiota hallitusohjelman kirjaus huomioiden. Maankäyttö- ja rakennuslain osalta kaupunkiseutujen rooli omana suunnittelukokonaisuutenaan ei myöskään näy ohjelmassa. Sen sijaan MAL-sopimusmenettely on huomioitu ja kestäväään liikkumiseen sekä pääradan uudistamisen samoin kuin tieverkon kunnossapitoon ohjelma suhtautuu myönteisesti. Myös kulttuuriin ja opetuksen lisäpanostukset näkyvät ohjelmassa.

Pirkanmaan edunvalvontaryhmä järjestää vaikuttajafoorumin Ukk-instituutissa 16.8.2019. Tilaisuuteen on kutsuttu Pirkanmaan kansanedustajat, Tampereen kaupunkiseudun ja Pirkanmaan kuntajohtajat sekä hallituksen puheenjohtajisto seutuhallituksesta, Business Tampereesta, Pirkanmaan Yrittäjistä ja Tampereen kauppakamarista. Ohjelmassa käydään läpi Pirkanmaalle tärkeitä edunvalvontakysymyksiä mm. hallitusohjelman näkökulmasta.

Liitteet:

- Rinteen hallituksen ohjelma: Osallistava ja osaava Suomi
- Kaupunkiseudun nostot hallitusohjelmasta

Anna-Kaisa Ikonen ja Veijo Niemi poistuivat kokouksesta.

Seutuhallitus 26.6.2019

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi hallitusohjelma-analyysin ja

keskustella kuntien yhteistä edunvalvontatarpeista hallitusohjelman toimeenpanoon liittyen.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

86 § KUNTAYHTYMÄN TALOUSARVIOAAMI VUODELLE 2020

Seutujohtaja Nurminen, seutusihteeri Pohjonen

Seutuyhteistyön vuosisuunnittelua ohjaavat Tulevaisuuden kaupunki-seutu -seutustrategia ja sen toteutusohjelma 2017-2020. Strategisia toimintalinjauksia ovat myös MAL3-sopimus ja MAL4-sopimuksen valmistelu sekä sopimusten lähtökohtana oleva Rakennesuunnitelma 2040.

Temaattisesti kuntayhtymän toiminnassa korostuvat yhdyskuntarakenteen näkökulmaa edustava MAL-kokonaisuus sekä hyvinvointiympäristönäkökulmaa edustavat hypa- ja infrapalvelut. Toiminnalliset tavoitteet johdetaan seutustrategiasta ja ne toteuttavat kolmea pääviestiä: lisää kilpailukykyä, kasvulle kestävä rakenne ja hyvinvoiva yhteisö. Seutustrategian toteutusohjelman mukaisesti toiminnallisten tavoitteiden ohjaavina teema-aihioina ovat mm:

- hiilineutraali kaupunkiseutu 2030,
- rakennesuunnitelman 2040 päivitys,
- asuntopolitiikka ja -tuotantokysymykset, ml. segregatiokysymykset
- alueiden energiatehokkuus
- kaupunkiseudun sisäinen ja ulkoinen saavutettavuus,
- edunvalvonnan kehittäminen,
- elinkeinojen rajattoman sijoitusalueen toinen vaihe,
- MAL3-sopimuksen seuranta ja MAL4-sopimuksen toteutus,
- lähijunaliikenteen kokeilu,
- viihtyisä arkiympäristö (esim. keskustat ja asemanseudut, viher-rakenne),
- liikkumisen turvalisuus ja ohjaus,
- toisen asteen koulutuksen työelämä- ja korkeakouluuyhteydet,
- digitalisaation edistäminen,
- varhaiskasvatuksen ja opetuksen kehittäminen
- vapaa-ajan palvelujen ja verkostojen yhteiskehittäminen,
- osallisuuden lisääminen
- kaupunkipoliittinen keskustelu.

Seutuyksikön talousarvio on ollut samantasoinen (1,03 M€) jo kuusi vuotta 2014 - 2019, mikä tarkoittaa reaalisesti resurssien supistumista. Kuntayhtymän perustamisvaiheessa ns. kehittämisrahan tavoitetaso oli 1,0 euroa/asukas, ja nyt rahoitustaso on alle 0,4 e/asukas eli 152 000 euroa. Ko. rahoituksella huolehditaan yhteisten hankkeiden toteuttamisesta, lisäosaamisen hankinnasta ja seutuyhteistyön yleisestä kehittämisestä. Samaan aikaan kaupunkiseutu on kasvanut ja seututyön tuloksellisuus eri mittarein on positiivista ja kaikille kunnille lisäarvoa tuottavana. Seutuhallinnon toiminnan tehokkuus on korkealla tasolla, mutta

erityisesti strategisen MAL-suunnittelun osalta tarpeet ylittävät resurssit. Niukkojen resurssien johdosta ongelmana on myös seututyön vähäinen näkyvyys ja tunnettuus ”kuntaperheen” ulkopuolella. Julkisuudessa kuntayhtymän toimijuus ja hyvät tulokset jäävät usein tunnistamatta.

Vuoden 2020 talousarvion raamista ja lisätarpeista on keskusteltu kuntajohtajakokouksessa. Lisätarpeista huolimatta keskustelujen tuloksena on päädytty valmistelemaan raami vuoden 2019 tasoisena. Näin kuntien kokonaismaksuosuudet pysyvät entisinä.

Kuntien maksuosuudet TAE 2020

			TAE 2020	TAE 2019	muutos	muutos
väestö 31.12.2018	%		Yhteensä	Yhteensä	euroa	%
Yhteensä	389 613	100	1 031 800	1 031 800	0	0,0
Kangasala	31 676	8,1	83 887	84 185	-299	-0,4
Lempäälä	23 206	6,0	61 456	61 134	322	0,5
Nokia	33 527	8,6	88 789	89 233	-445	-0,5
Orivesi	9 221	2,4	24 420	24 864	-445	-1,8
Pirkkala	19 368	5,0	51 292	51 515	-223	-0,4
Tampere	235 239	60,4	622 976	620 881	2 096	0,3
Vesilahti	4 393	1,1	11 634	11 943	-310	-2,6
Ylöjärvi	32 983	8,5	87 348	88 044	-696	-0,8

Työryhmät käsittelevät tavoitteita vuodelle 2020 kevään ja alkusyksyn aikana. Palautekeskustelu työryhmien kanssa käydään kuntajohtajakokouksessa loppukesästä. Lopullinen talousarvioehdotus hyväksytään KJK:ssa ja SH:ssa marraskuussa.

Kansallisen MAL-verkoston 10. toimintavuosi käynnistyy kuntayhtymän suojissa. Verkosto on vakiinnuttanut roolinsa suomalaisten kaupunkiseutujen MAL-asioiden edistäjänä sekä ministeriöiden ja seutujen yhteistyöfoorumina. Kuntayhtymä on verkoston ”isäntäorganisaatio”, mutta verkoston rahoitus perustuu kokonaisuudessaan jäsenalueiden maksuihin ja muiden organisaatioiden, mm. ministeriöt, maksamiin avustuksiin. MAL-verkostolla ei ole vaikutusta kuntayhtymän tuloksen muodostumiseen. Haasteena on MAL-verkoston vuodeksi kerrallaan jatkettut määräaikaiset työsuhteet.

Talousarvioesitys vuodelle 2020

SEUTUYKSIKKÖ	TAE 2019	TAE 2020	TASU 2021	TASU 2022
Myyntitulot/kunnat	1 031 800	1 031 800	1 057 600	1 084 000
Muut tuet ja avust.	0	0	0	0
Tulot yht.	1 031 800	1 031 800	1 057 600	1 084 000
Palkat ja palkkiot	499 300	511 800	524 600	537 700
Sivukulut	84 200	86 300	88 500	90 700
Henk.kulut yht.	583 500	598 100	613 100	628 400
Palvelujen ostot	386 700	370 700	380 000	389 500
Vuokrat	47 100	48 300	49 500	50 700
Tarv., yms.	8 500	8 700	8 900	9 100
Kaluston hankinta	6 000	6 000	6 200	6 400
Menot yht.	1 031 800	1 031 800	1 057 600	1 084 100
			0	
MAL-VERKOSTO	TAE 2019	TAE 2020	TASU 2021	TASU 2022
Myyntitulot/verk.jäsenet	226 800	232 500	238 300	244 300
Muut tuet ja avust.	0	0	0	0
Tulot yht.	226 800	232 500	238 300	244 300
Palkat ja palkkiot	118 900	121 900	124 900	128 000
Sivukulut	21 100	21 600	22 100	22 700
Henk.kulut yht.	140 000	143 500	147 100	150 700
Palvelujen ostot	69 500	71 200	73 000	74 800
Vuokrat	15 200	15 600	16 000	16 400
Tarv., yms.	2 100	2 200	2 300	2 400
Kaluston hankinta	0	0	0	0
Menot yht.	226 800	232 500	238 300	244 300
			0	
KUNTAYHTYMÄ	TAE 2019	TAE 2020	TASU 2021	TASU 2022
Myyntitulot	1 258 600	1 264 300	1 295 900	1 328 300
Muut tuet ja avust.	0	0	0	0
Tulot yht.	1 258 600	1 264 300	1 295 900	1 328 300
Palkat ja palkkiot	618 200	633 700	649 500	665 700
Sivukulut	105 300	107 900	110 600	113 400
Henk.kulut yht.	723 500	741 600	760 100	779 100
Palvelujen ostot	456 200	441 900	452 900	464 200
Vuokrat	62 300	63 900	65 500	67 100
Tarv., yms.	10 600	10 900	11 200	11 500
Kalusto	6 000	6 000	6 200	6 400
Menot yht.	1 258 600	1 264 300	1 295 900	1 328 300
Toimintakate	0	0	0	0
Vuosikate	0	0	0	0
Poistot	-7 200	0	0	0
Tilikauden tulos	-7 200	0	0	0

Seutuyksikkö on koonnut yhteenvedon, miten kaupunkiseudun kuntayhtymän (+ 2,5 %), Business Tampereen (+5,0 %) ja Pirkanmaan liiton (+9,4 %) kuntien maksamat maksuosuudet ovat kehittyneet 2010-2019.

Liite:

- Koontitaulukko maksuosuuksien kehittämisestä 2010-2019

	Seutuhallitus 26.6.2019
Päätösehdotus.	Seutujohtaja Nurminen Seutuhallitus päättää omalta osaltaan hyväksyä selostuksen mukaisen talousarvioraamin vuodelle 2020 ja lähettää sen jäsenkuntiin lausunnoille, jotka pyydetään 30.9.2019 mennessä.
Päätös.	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi. Lisätietoja.	jäsenkunnat seutusihteeri Juhani Pohjonen puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

87 § LIITTYMINEN MONETRA PIRKANMAA OY:N JÄSENEKSI

Seutusihteeri Pohjonen

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä on ostanut taloushallinnon ja palkanlaskennan palvelut Tampereen kaupungin konsernipalvelujen yksiköltä.

Tampereen kaupunki, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri ja Monetra Oy ovat perustaneet osakeyhtiön Monetra Pirkanmaa, joka toimii inhouse-periaatteella, jolloin asiakkaat ovat myös omistajia.

Perustajaomistajien lisäksi vastaava mahdollisuus liittyä Monetra Pirkanmaan omistajakasi on annettu muille aikaisemmin Tampereen konsernipalvelujen yksiköltä palveluja ostaneille organisaatiolle. Näin turvataan, että aikaisemmin konsernipalveluyksiköltä ostetut taloushallinnon ja palkanlaskennan palvelut jatkuvat katkeamatta.

Käytännössä prosessi etenee seuraavin vaihein:

- 1) Monetran osakkaaksi tuleva asiakas päättää osakkeen merkinnästä omassa hallinnossaan,
- 2) Asiakas allekirjoittaa merkintälistan ja toimittaa sen Monetra Pirkanmaa Oy:lle
- 3) Asiakas allekirjoittaa liittymissopimuksen kahtena (2) kappaleena ja toimittaa sen Monetra Pirkanmaa Oy:lle
- 4) Osakkeen maksaminen suoritetaan yhtiön tilille myöhemmin toimitettavan laskun mukaan. Monetra Pirkanmaan osakkeen hinta on tässä osakeannissa 21 euroa.

Seutuhallitus 26.6.2019

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

että kuntayhtymä hyväksyy Monetra Pirkanmaa Oy:n liittymissopimuksen,

että kuntayhtymä merkitsee yhden Monetra Pirkanmaa Oy:n osakkeen 21 euron hintaan ja

että kuntayhtymä allekirjoittaa merkintälistan.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

88 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT

Kuntalain 92 §:n sisältyvät määräykset viranhaltijapäätösten ottamisesta seutuhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntayhtymän hallintosäännössä on tarkempia määräyksiä asioista, joista seutujohtaja päättää. Lisäksi seutuhallitus voi päätöksellään delegoida päätöksenteon asiassa seutujohtajalle.

Seutuhallitukselle esitetään seutujohtajan päätöspöytäkirjat 22.5.-18.6.2019 asioiden mahdollista käsiteltäväksi ottamista varten.

Pöytäkirjat ovat luettavissa ennen kokousta seututoimistolla.

Liite:

- Koonti seutujohtajan päätöksistä

Seutuhallitus 26.6.2019

Päätösehdotus:

Seutuhallituksen puheenjohtaja Lyly:

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi seutujohtajan tekemät päätökset 22.5.-18.6.2019 ja

että päätöksiä ei oteta seutuhallituksen käsiteltäviksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

89 § SEURAAVAT KOKOUKSET

Vuoden 2019 kokoukset

28.8., 25.9., 30.10., 27.11. ja 18.12.

Kokoukset syksyllä klo 8.15-10.15.

Syksyn kokouskalenteria täsmennetään 28.8. kokoukseen.

Seutufoorumi pidetään 31.10.2019.

90 § MUUT ASIAT

Pirkanmaan kansanedustajatapaaminen 9.9. aamupäivällä.

Kuntaliitto on koornut seutuyhteistyöbarometrin 2019.

91 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja Lyly päätti kokouksen klo 10.50.